

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Helena Kaminská**

Vysoká škola: PF JU České Budějovice

Katedra: společenských věd

Aprobace: **ČJ - OV**

Datum odevzdání posudku 18. 5. 2008

Recenzent diplomové práce :

Mgr. Tomáš Fantyš

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

.....
(téma)

Vzájemná percepce romského a neromského obyvatelstva

Práce je koncipována jako teoreticko-empirická. V této logice je dělena na dvě části, teoretickou a empirickou. Úvod práce je psán poutavým až žurnalistickým jazykem. S tím koresponduje i relativně dlouhé motto z pera romské autorky T. Fabiánové. Na druhé straně však k textu mám několik výhrad. Tak předně je otázkou, zda problém soužití většinové populace a Romů je otázkou viny (viz „Na základě získaných poznatků bych ráda posoudila svůj dosavadní postoj vůči Romům a zjistila, kde je vlastně pravda. Ta pravda, která rozřeší, kdo je vinen a kdo je v právu.“ (Kaminská 2008:7). Za zmínku stojí i věta: „Je to cesta, s jejíž pomocí navážeme s Romy kontakt, oni nám na oplátku projeví důvěru a vytvoří se tak určité pouto.“ S autorkou souhlasím, že poznávání a uvědomování si sociálních a kulturních specifik konkrétního etnika je zřejmě prvním krokem v procesu integrace, na straně druhé je otázkou, zda pro řešení vztahů stačí „otevřít svá srdce“ a „vydat se na cestu“, jak navrhuje autorka oponované práce. První kapitola je věnovaná metodám a technikám sociologického výzkumu. Řazení této kapitoly považuji za ne zcela šťastné. Vedle toho jsem na pochybách, zda do práce patří kapitola věnovaná obecné sociologické metodologii, která je nadto koncipována jako výťah z vysokoškolských skript? Druhá kapitola je věnovaná vymezení základních pojmů. Hned ve druhém odstavci vnímám jako problematické věty: „Samotné stigma lze poté chápat několika způsoby. V první řadě můžeme za stigma považovat vše, co se dá pokládat za tělesnou ošklivost, druhým typem jsou vady charakteru jako např. slabá vůle, faleš, nepoctivost, ale také poruchy duševní jako alkoholismus, homosexualita či nezaměstnanost...“ (Kaminská 2008:15) Skutečně můžeme alkoholismus, homosexualitu a nezaměstnanost považovat za duševní choroby? E. Goffman, na nějž autorka oponované práce odkazuje, neuvádí, že

nezaměstnanost je duševní chorobou, ale že „vady charakteru vnímané jako slabá vůle ... a nepoctivost, jež jsou dovozovány z dobře známého seznamu, na němž najdeme například duševní poruchy,... alkoholismus, nezaměstnanost...“ (Goffman 2003:12). Vedle výše citovaných vět jsem v textu našel další problematiku tvrzení. Autorce oponované práce bych doporučil vyšší míru pečlivosti ve vymezování základních pojmů a vyšší míru pečlivosti v zacházení s citacemi.

Další kapitoly se zabývají problémy stigmatizace, ztráty romské identity. Pátá kapitola je věnovaná stručnému historickému exkurzu o postavení Romů na českém území od XV. století. V textu autorka akcentuje zejm. dva momenty, jednak problém stigmatizace, jednak problém ztráty (nutnosti zřeknout se) vlastní romské identity. Další kapitoly jsou věnované problematice masových médií ve vztahu k romské populaci. Poslední kapitola teoretické části je věnovaná problematice sociálního vyloučení, resp. jeho šesti základním rovinám. Tyto kapitoly působí vcelku vyváženě. Autorka předkládá základní teze, byť některá místa textu působí poněkud nepřesvědčivě.

Druhá část práce je věnovaná samotnému výzkumu. Autorka se pokusila o reflexi sebepojetí romské populace a pojetí romské populace zástupci majoritní populace. Sběr dat probíhal prostřednictvím dotazníkového šetření. Autorka pracovala se vzorky 100 respondentů z řad Romů a 100 respondentů z řady ne-romské populace. Pro prezentaci výsledků šetření autorka vcelku dobře užila tabulek a grafické podoby. Výzkum považuji za vhodný a vcelku zdařilý, byť některých problematických bodů se autorka nevyvarovala. Tyto však přičítám podmínkám, v kterých byla nucena pracovat, a jejím minimálním zkušenostem s empirickými výzkumy.

Přes výše uvedené nedostatky hodnotím práci jako vcelku zdařilou. V teoretické části se autorka nevyvarovala jistých nedostatků (výše uvedené problémy s citacemi, poněkud nepřesvědčivá či nedostatečně argumentovaná tvrzení). Praktickou část hodnotím jako zdařilou. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat jako **velmi dobrou**.

velmi dobře

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

.....
podpis vedoucího - recenzenta diplomové práce

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Helena Kaminská**

Vysoká škola: PF JU České Budějovice

Katedra: společenských věd

Aprobace: **ČJ - OV**

Datum odevzdání posudku 18. 5. 2008

Recenzent diplomové práce :

Mgr. Tomáš Fantyš

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

.....
(téma)

Vzájemná percepce romského a neromského obyvatelstva

Práce je koncipována jako teoreticko-empirická. V této logice je dělena na dvě části, teoretickou a empirickou. Úvod práce je psán poutavým až žurnalistickým jazykem. S tím koresponduje i relativně dlouhé motto z pera romské autorky T. Fabiánové. Na druhé straně však k textu mám několik výhrad. Tak předně je otázkou, zda problém soužití většinové populace a Romů je otázkou viny (viz „Na základě získaných poznatků bych ráda posoudila svůj dosavadní postoj vůči Romům a zjistila, kde je vlastně pravda. Ta pravda, která rozřeší, kdo je vinen a kdo je v právu.“ (Kaminská 2008:7). Za zmínku stojí i věta: „Je to cesta, s jejíž pomocí navážeme s Romy kontakt, oni nám na oplátku projeví důvěru a vytvoří se tak určité pouto.“ S autorkou souhlasím, že poznávání a uvědomování si sociálních a kulturních specifik konkrétního etnika je zřejmě prvním krokem v procesu integrace, na straně druhé je otázkou, zda pro řešení vztahů stačí „otevřít svá srdce“ a „vydat se na cestu“, jak navrhuje autorka oponované práce. První kapitola je věnovaná metodám a technikám sociologického výzkumu. Řazení této kapitoly považuji za ne zcela šťastné. Vedle toho jsem na pochybách, zda do práce patří kapitola věnovaná obecné sociologické metodologii, která je nadto koncipována jako výťah z vysokoškolských skript? Druhá kapitola je věnovaná vymezení základních pojmů. Hned ve druhém odstavci vnímám jako problematické věty: „Samotné stigma lze poté chápat několika způsoby. V první řadě můžeme za stigma považovat vše, co se dá pokládat za tělesnou ošklivost, druhým typem jsou vady charakteru jako např. slabá vůle, faleš, nepoctivost, ale také poruchy duševní jako alkoholismus, homosexualita či nezaměstnanost...“ (Kaminská 2008:15) Skutečně můžeme alkoholismus, homosexualitu a nezaměstnanost považovat za duševní choroby? E. Goffman, na nějž autorka oponované práce odkazuje, neuvádí, že

nezaměstnanost je duševní chorobou, ale že „vady charakteru vnímané jako slabá vůle ... a nepoctivost, jež jsou dovozovány z dobře známého seznamu, na němž najdeme například duševní poruchy,... alkoholismus, nezaměstnanost...“ (Goffman 2003:12). Vedle výše citovaných vět jsem v textu našel další problematiku tvrzení. Autorce oponované práce bych doporučil vyšší míru pečlivosti ve vymezování základních pojmů a vyšší míru pečlivosti v zacházení s citacemi.

Další kapitoly se zabývají problémy stigmatizace, ztráty romské identity. Pátá kapitola je věnovaná stručnému historickému exkurzu o postavení Romů na českém území od XV. století. V textu autorka akcentuje zejm. dva momenty, jednak problém stigmatizace, jednak problém ztráty (nutnosti zřeknout se) vlastní romské identity. Další kapitoly jsou věnované problematice masových médií ve vztahu k romské populaci. Poslední kapitola teoretické části je věnovaná problematice sociálního vyloučení, resp. jeho šesti základním rovinám. Tyto kapitoly působí vcelku vyváženě. Autorka předkládá základní teze, byť některá místa textu působí poněkud nepřesvědčivě.

Druhá část práce je věnovaná samotnému výzkumu. Autorka se pokusila o reflexi sebepojetí romské populace a pojetí romské populace zástupci majoritní populace. Sběr dat probíhal prostřednictvím dotazníkového šetření. Autorka pracovala se vzorky 100 respondentů z řad Romů a 100 respondentů z řady ne-romské populace. Pro prezentaci výsledků šetření autorka vcelku dobře užila tabulek a grafické podoby. Výzkum považuji za vhodný a vcelku zdařilý, byť některých problematických bodů se autorka nevyvarovala. Tyto však přičítám podmínkám, v kterých byla nucena pracovat, a jejím minimálním zkušenostem s empirickými výzkumy.

Přes výše uvedené nedostatky hodnotím práci jako vcelku zdařilou. V teoretické části se autorka nevyvarovala jistých nedostatků (výše uvedené problémy s citacemi, poněkud nepřesvědčivá či nedostatečně argumentovaná tvrzení). Praktickou část hodnotím jako zdařilou. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat jako **velmi dobrou**.

velmi dobře

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

.....
podpis vedoucího - recenzenta diplomové práce